

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 9C/119/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6416205302
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Igor Valent
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2019:6416205302.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred samosudcom JUDr. Igorom Valentom v spore žalobcu: POHOTOVOSTĚ, spol. s r. o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. v konaní JUDr. Barborou Korenecovou, advokát AK so sídlom Slnecná 765/3, Malinovo, adresa pre doručovanie Bratislava, Pribinova 25, proti žalovanému: T. X., B.. XX.XX.XXXX, X. W. XXX o žalobe na zaplatenie 1.572,- € s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 800,- € spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne odo dňa 14.06.2017 až do zaplatenia, všetko v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vo zvyšku súd žalobu žalobcu z a m i e t a.

Žiadna zo strán sporu n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca uplatnil voči žalovanému nárok na zaplatenie sumy 1.572,- € spolu s 5 % úrokom z omeškania odo dňa 30.11.2009 do zaplatenia. Žalobu dôvodil tým, že v postavení veriteľa uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o úvere, na základe ktorej poskytol pre žalovaného úver vo výške 800,- €, ktorý sa zaviazal žalovaný vrátiť spolu s poplatkom vo výške 772,- € po 131,- € mesačne v 12 mesačných splátkach počnúc dňom 16.07.2009. Žalovaný si svoju povinnosť neplnil, pri uzavretí zmluvy uviedol žalobcu do omylu a Rozsudkom Okresného súdu 3T/77/2010 zo dňa 20.05.2010 bol uznaný vinným z prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a žalobca ako poškodený bol odkázaný s náhradou škody na občiansko-súdne konanie.

2. V prejednávanej veci súd prvého stupňa rozhodol už rozsudkom dňa 14.12.2017 tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému a to z dôvodu premlčania uplatňovaného nároku, na ktoré súd prihladol ex offo (§ 5b Zák. č. 250/2007 Z. z.). Na odvolanie žalobcu Krajský súd Banská Bystrica Uznesením sp. zn. 16Co/43/2018 zo dňa 14.02.2019 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie rozhodnutie s tým, že v zmysle nálezu Ústavného súdu SR (PL.ÚS 11/2016-60 zo dňa 07.02.2018 Ústavný súd konštatoval, že § 5b Zákona č. 250/2007 Z. z. nie je v súlade s článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

3. Súd vo veci preto opakovanie nariadil pojednávanie na deň 02.04.2019, na ktoré riadne strany sporu včas predvolal, ako žalovaný i žalobca sa pojednávania nezúčastnili, a preto súd pojednávanie vykonal v ich neprítomnosti.

4. Z listinných dôkazov, ako boli predložené žalobcom mal súd za preukázané, že žalobca v postavení veriteľa a žalovaný v postavení dlžníka uzatvorili dňa 24.06.2009 Zmluvu o úvere č. 6810499, na základe

ktorej poskytol žalobca pre žalovaného úver vo výške 800,- € za poplatok 772,- € s tým, že dlžník sa zaviazal žalobcovi zaplatiť celkovú sumu 1.572,- € v dvanástich mesačných splátkach vo výške 131,- € počnúc dňom 16.07.2009. Okresný súd Žiar nad Hronom Rozsudok sp. zn. 3T/77/2010 zo dňa 20.05.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.05.2010 uznal žalovaného vinným z prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona s tým, že pri uzatváraní úverovej zmluvy, od ktorej odvodzoval žalobca nárok neuviedol ďalšie svoje záväzky voči bankovým a nebankovým subjektom a z nárokom na náhradu škody žalobcu odkázal na občiansko-súdne konanie (Rozsudok OS ZH 3T/77/2010). Súd mal tiež z vyjadrení žalobcu za to, že z poskytnutého úveru žalovaný v prospech veriteľa neposkytol ani len čiastočné plnenie a neuhradil žiadnu sumu.

5. Zmluva o úvere uzatvorená medzi stranami sporu je podľa názoru súdu zmluvou spotrebiteľskou. Žalobca vystupoval ako dodávateľ a poskytoval žalovanému finančné prostriedky vo forme spotrebiteľského úveru v rámci svojej podnikateľskej aktivity a činnosti, a žalovaný vystupoval pri uzatváraní tejto zmluvy ako fyzická osoba, nepodnikateľ, t. j. spotrebiteľ. Okrem všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, preto súd aplikoval i lex specialis Zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v platnom znení ku dňu uzatvorenia zmluvy medzi stranami sporu.

6. Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 6 OZ, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov a nejde o spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery v mieste bydliska spotrebiteľa a v čase uzavretia zmluvy.

Podľa § 54 ods. 2 OZ, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 2 Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 3 ods. 1 a ods. 2 Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v čase účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy medzi stranami sporu, veriteľom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci podnikania a spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1 Zákona č. 258/2001 Z. z. v platnom znení ku dňu uzatvorenia zmluvy medzi stranami sporu, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu inak je neplatná a podľa ods. 2 musí obsahovať: a) obchodné meno, sídlo a identifikačné údaje veriteľa, ak ide o právnickú osobu alebo

meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo ak ide o fyzickú osobu; b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby; d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť; e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie; f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutie služby, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje; g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru; h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú úrokovú sadzbu; i) výšku, počet, termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; j) ročnú percentuálnu mieru nákladu a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítanej na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver, platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere; l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie; m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) v prvom - piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu RPMN; n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za zaplatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti; o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplatenia spotrebiteľského úveru; p) práva spotrebiteľa podľa § 7; q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere; r) informáciu o možnosti mimoriadneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere; s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Podľa § 4 ods. 3 Zákona č. 258/2001 Z. z. účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy medzi stranami sporu, pri nesplnení podmienok podľa ods. 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe: a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo za b) dodaný tovar alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa ods. 2 písm. a), b), d) - j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

7. Po tom, ako súd podrobil predloženú úverovú zmluvu, od ktorej odvodzoval nárok v konaní žalobca kontrole a oboznámil sa s ďalšími listinnými dôkazmi mal nepochybné za to, že žalovaný právoplatným rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 3T/77/2010 zo dňa 20.05.2010 bol uznaný vinným zo spáchania prečinu úverového podvodu. Znakmi skutkovej podstaty takéhoto trestného činu je spôsobenie škody poškodenému žalovaným. Súd v civilnom konaní je viazaný závermi trestného súdu o tom, kto škodu spôsobil, komu bola spôsobená a že škoda bola spôsobená v príčinnej súvislosti s protiprávnym úkonom, ktorý má charakter trestného činu. Z týchto dôvodov žalobca uplatňoval nárok voči žalovanému na náhradu škody a odkazoval na právoplatné rozhodnutie súdu a výšku spôsobenej škody vyčíslil ako istinu úveru ako i príslušenstvo, t. j. úroky z úveru, resp. dojednanú odplatu za poskytnutý úver a v takomto rozsahu uplatňoval i nárok na náhradu škody.

8. Je nepochybné, že žalovaný sa dopustil úmyselného trestného činu pri uzatváraní úverovej zmluvy, pokiaľ uvádzal nepravdivé údaje, pričom bol za takéto konanie odsúdený v trestnom konaní. Žalovaný zodpovedá za škodu, ktorá vznikla žalobcovi pokiaľ v čase, kedy uzatváral zmluvu sa správal podvodne a dopustil sa úverového podvodu. Takto uzavretá zmluva je však platným právnym úkonom, pričom právnym dôsledkom právneho úkonu urobeného v omyle (§ 49a OZ) je len jeho relatívna neplatnosť. Žalobca sa relatívnej neplatnosti takto uzatvorenej zmluvy nedovolal v premlčacej dobe a takéto tvrdenia ani neprodukoval. V dôsledku čoho nastala definitívna platnosť tohto právneho úkonu, čo znamená, že i keď zmluva o úvere bola v dôsledku trestného činu relatívne neplatná až do doby pokiaľ sa jej neplatnosti nedovolal druhý účastník je zmluvou platnou. Márnym uplynutím lehoty na dovolanie sa relatívnej neplatnosti sa stáva takáto zmluva platnou definitívne.

9. Súd konštatuje, že sú splnené všetky zákonné esenciálne predpoklady založenia zodpovednosti za škodu a to protiprávny úkon, ktorého sa dopustil žalovaný, spôsobenie škody v súvislosti s takýmto úkonom, ako i existenciu príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním žalovaného a škodou tiež úmyselné zavinenie, a preto dôvodne žalobca uplatňoval právo na náhradu škody.

10. Žalobca uplatnil nárok na náhradu škody v rozsahu 1.572,- € a tvrdil, že škoda mu vznikla v dôsledku protiprávneho konania žalovaného, jednak z titulu poskytnutej istiny na úver 800,- € a odplaty za úver vo výške 772,- €. Z kontroly takejto úverovej zmluvy, ktorá má charakter zmluvy spotrebiteľskej a je

nutné okrem všeobecných náležitostí na daný právny vzťah aplikovať i platný zákon o spotrebiteľských úveroch v čase uzatvorenia tejto zmluvy (Zákon č. 258/2001 Z. z.) súd zistil, že takto uzatvorená úverová zmluva neobsahovala esenciálne náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 Zákona č. 258/2001 Z. z. účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy a neobsahovala náležitosti ako úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, RPMN, termín konečnej splatnosti, a preto s poukazom na ustanovenie § 4 ods. 3 vyššie uvedeného právneho predpisu súd takúto zmluvu považoval za bezúročnú a bez poplatkov. Čím vznikol žalobcovi ako poškodenému nárok na náhradu škody len z titulu nesplatenj istiny úveru v rozsahu 800,- €, keďže žalovaný na splátkach úveru neposkytol pre žalobcu žiadne plnenie. Z týchto dôvodov vo zvyšku uplatňovaného nároku súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

11. Súd priznal žalobcovi i nárok na zákonný úrok z omeškania (§ 517 OZ, § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995) vo výške zákonného úroku z omeškania a to odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby pre žalovaného s tým, že pred podaním žaloby na súd žalobca žalovaného nevyzval k dobrovoľnému plneniu. Žalovaný uplatňoval zákonný úrok z omeškania odo dňa kedy malo dôjsť k zosplateniu úveru. Keďže však súd vychádzal z toho, že žaloba bola podaná z titulu náhrady škody spôsobenej úmyselným trestným činom a nie z titulu zmluvy o úvere ako takej, priznal žalovanému nárok na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z prisúdenej sumy s poukazom na výšku základnej úrokovej sadzby ECB ku dňu 14.06.2017 až do zaplatenia a vo zvyšnej časti nárok žalobcu na priznanie úroku z omeškania zamietol.

12. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane právo na náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Žalobca bol v konaní úspešný približne v rovnakom rozsahu ako žalovaný, 50 % úspechu a 50 % neúspechu, a preto súd o náhrade trov rozhodol tak, že túto nepriznal žiadnej zo strán sporu.

13. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Žiar nad Hronom, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Podľa § 363 CSP sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Náležitosťou odvolania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 CSP). Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis s prílohami zostal na súde a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 CSP).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).